

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

19.07.2012 г.

Важни обществено-икономически и политически теми

Вестник Класа

✓ Fitch потвърди дългосрочния кредитен рейтинг на България

http://www.klassa.bg/news/Read/article/208789_Fitch+%D0%BF%D0%BE%D1%82%D0%B2%D1%8A%D1%80%D0%B4%D0%B8+%D0%B4%D1%8A%D0%BB%D0%B3%D0%BE%D1%81%D1%80%D0%BE%D1%87%D0%BD%D0%B8%D1%8F++%D0%BA%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%82%D0%B5%D0%BD+%D1%80%D0%B5%D0%B9%D1%82%D0%B8%D0%BD%D0%B3+%D0%BD%D0%B0+%D0%91%D1%8A%D0%BB%D0%B3%D0%B0%D1%80%D0%B8%D1%8F

Международната агенция Fitch Ratings потвърди дългосрочния кредитен рейтинг на България. В чуждестранна валута той е ВВВ-, а в местна - ВВВ, със стабилна перспектива, съобщи Ройтерс.

За оценката си рейтинговата агенция се позовава на успешната фискална консолидация и стабилната парична политика. Въпреки това обаче от Fitch предупреждават, че икономическият растеж остава слаб. Агенцията подчертава, че се увеличават рисковете за страната ни заради кризата в еврозоната. Заради това се очаква България да разчита по-малко на износа си. От Fitch прогнозира още, че брутният вътрешен продукт (БВП) на България ще нарасне с 0,9% през 2012 г., като основен двигател на ниския растеж ще бъде вътрешното търсене, подкрепено от по-засилените темпове на усвояване на европейските средства.

Ако Гърция не напусне европейския валутен съюз, от Fitch очакват икономическият растеж у нас през 2013 г. да достигне 1,9%, а през 2014 г. – 2,5%.

Агенцията обаче предупреждава, че България е изключително уязвима от дълговата криза заради сериозната роля на гръцкия банков сектор на българския пазар. "Способността на банките майки от Гърция да поддържат дъщерните си дружества може да бъде компрометирана", посочва агенцията.

"В комбинация с намаляването на качеството на активите в системата може да се очаква натиск върху печалбата, капитала и нивата на ликвидност, въпреки че българската банкова система е натрупала значителни буфери", допълват експертите.

От агенцията прогнозира също така, че България ще постигне целта си за 1,6% бюджетен дефицит през 2012 година.

Вестник Капитал daily

✓ Слаба интрига в надпреварата за изграждането на е-идентификатор

http://www.capital.bg/biznes/kompanii/2012/07/18/1868544_slaba_intriga_v_nadprevarata_za_izgraidaneto_na/

Ценовите оферти на 14-те компании, които кандидатстваха за проект, свързан с изграждането и подобряването на електронните услуги на държавната администрация, бяха отворени вчера. Общата стойност на обществената поръчка на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията (МТИТС) е около 10 млн. лв., като тя е разделена на осем части и се финансира по оперативна програма "Административен капацитет". Тя не е директно свързана с изграждането на е-правителството, но се включват елементи, които ще улеснят гражданите, фирмите и администрациите при предоставянето на различни услуги през интернет. Основната цел е да се изгради т.нар. електронна идентичност. Тя включва използването на уникални данни, чрез които лицето, било то физическо или юридическо, да бъде лесно разпознавано от институциите. Идеята е така да се спестят време, пари и нерви при подаването и обработването на различни документи.

Поръчката е разделена на осем части, като очакванията на министерството са те да бъдат завършени най-късно до 20 февруари 2013 г. Всички предложения за изпълнение на поръчката са под прогнозните стойности на министерството. Основна тежест има техническата оценка, която съставлява 70%, а след това е цената с 30%. До края на седмицата ще бъдат обявени победителите в отделните части, съобщи зам.-министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията Валери Борисов. На базата на предложените цени и техническите оценки обаче може да се каже приблизително кой е вероятният победител в отделните части.

Отделните позиции

Първата позиция включва изграждането на регистър за електронна идентичност на потребителите. За нея оферти подадоха три компании – "Инфрасофт интернешънъл", "Сирма солюшънс" и "Борика – Банксервиз" (виж таблицата). Най-ниска цена от 1.514 млн. лв. предлагат от "Инфрасофт", но компанията получава много ниска техническа оценка и има най-малки шансове да спечели. "Борика" е готова да изпълни заданието срещу 1.885 млн. лв. и получава максималната оценка от комисията на държавното ведомство. Третата компания – "Сирма солюшънс", предлага почти 2 млн. лв., тя се представя незадоволително по по-важния критерий.

По половината позиции кандидатите бяха само по една компания. Такава е ситуацията във втората част, където единствен подал документите е обединението Ай Би Ес. Компанията ще изгради единна система за обмяна на електронни документи в публичната администрация. Ценовата оферта е за 1.29 млн. лв.

Третата част от поръчката включва усъвършенстване на информационната сигурност и осигуряване на възможности за

интеграция на технологиите за е-идентичност на европейско ниво. Това ще позволи българският дигитален код за идентификация да важи в рамките на Европейския съюз. Отворените ценови оферти на "Стемо" и "Атос" са сравнително близки като стойности – 1.98 и 1.99 млн. лв. съответно. Максималната възможна техническа оценка получава "Стемо" и той е фаворит за това задание. Останалите позиции включват най-разнообразни дейности, включително централизирана система за управление на инфраструктурата, като се използват технологиите за виртуализация, изработването на система, която да улесни използването на мобилните технологии за различни електронни услуги (известяване със SMS например), и др.

ЕС и е-идентификацията

Въвеждането на система за е-идентификация не е задължително, но е сред приоритетите на Европейския съюз (ЕС). Към момента страните, които не разполагат с подобни технологични решения за е-услуги, не са много. За да се използва една е-идентификация в друга държава, се подписва двустранно споразумение за признаването ѝ. Идеята е обаче на по-късен етап да се премине дори към единен е-идентификатор в рамките на ЕС. В Естония например той е интегриран в личните карти на гражданите. Засега това не се планира да се направи в България, но е възможно след 5-10 години да се добави подобна техническа възможност.

"ТехноЛогика" подписа за последния лот на е-правителството

"ТехноЛогика" подписа договор за изграждането на втори лот в обществената поръчка за електронното правителство. Компанията трябва да изгради и свърже 35 електронни регистъра. Тя беше избрана за победител през април, но нейният конкурент за позицията "Интрасофт-БН" обжалва избора пред КЗК. Офертата на дружеството дори не беше отворена, защото не отговаря на техническите критерии. Търгът на обща стойност 14.4 млн. лв. за "Развитие на административното обслужване по електронен път" - част от т.нар. е-правителство, беше разделен на пет лота и се проведе през април. В края на същия месец бяха избрани и победителите за всяка от петте задачи. В края на май бяха подписани договорите за изпълнение, като единствено на "ТехноЛогика" не беше предложен контракт заради жалбата. Подписването на договор за изпълнение премахва последната пречка за изграждането на този сегмент от е-правителството.

✓ Fitch запази рейтинга на България една стъпка над "junk"

http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/bulgaria/2012/07/18/1868220_fitch_zapazi_reitinga_na_bulgariia_edna_stupka_nad_junk/

Рейтинговата агенция Fitch потвърди дългосрочния кредитен рейтинг на България на "BBB-" със стабилна перспектива. Това е най-ниското ниво на инвестиционен рейтинг в скалата на агенцията, като по-ниското стъпало дава статус "junk" (боклук) на инвестициите в държавен дълг. Официално отношенията на българското правителство с тази агенция бяха прекратени през януари 2010 г. и от тогава тя поставя оценките си без проучванията за България да ѝ се възлагат от Министерство на финансите. Двете агенции, с които България поддържа отношения, са Standard & Poor's и Moody's. В тяхната скала на рейтингите България е едно стъпало по-високо в сравнение с този, присъден от Fitch, а финансовият Министър Симеон Дянков обяви неколккратно, че очаква повишаване на кредитния ни рейтинг след успешното емитиране на глобални облигации преди 2 седмици. В теорията повишаването на кредитния рейтинг на една държава води и до спад на лихвите по кредитите за частния сектор.

Добра оценка за дефицита

Според агенцията българското правителство се справя успешно с овладяването на бюджетните дефицити през годините и приспособяването на икономиката към новите условия за растеж. Въпреки това обаче прогнозира растеж от 0.9% за българската икономика през тази година и го определя като слаб за стандартите на икономики с рейтинг "BBB". Той ще се базира главно на ръст във вътрешното потребление и усвояването на еврофондовете, което може да стимулира правителствените и частните инвестиции. За 2013 и 2014 година пък се прогнозира икономически растеж съответно от 1.9 и 2.5%. Тези показатели могат да се постигнат при основния сценарий, който включва оставане на Гърция в еврозоната.

Страната обаче остава изложена и на рискове

България остава изложена на рискове от влошаване на кризата в еврозоната, главно през финансовите канали, тъй като 21% от активите на банковия сектор са в ръцете на финансови институции гръцка собственост. В коментара си Fitch казват, че при хаотично излизане на Гърция от еврозоната способността на местните банки да подкрепят дъщерните си институции за дграница може да спадне значително, включително и заради увеличаване на ангажиментите на гръцкото правителство към финансовия сектор.

В комбинация с влошаването на качеството на активите (необслужваните заеми през май са стигнали 17% от общата сума) се допуска, че при негативен сценарий може да възникне натиск по отношение на банковите печалби, равнищата на ликвидност и капиталова адекватност.

Българската банкова система обаче е формирала значителни буфери и общият ѝ капитал надхвърля с 2.9 млрд. лв., или 4% от брутният продукт - това, което се изисква в регулациите за сектора.

Публичните финанси

Fitch очаква правителството да изпълни плановете си да намали бюджетния дефицит и дори по европейската методология той ще остане 1.6% от брутният вътрешен продукт при прогнозираните от правителството 1.5%. Въпреки минималното превишение агенцията счита този резултат за положителен и го отдава на успешното овладяване на публичните разходи и въздържането от излишни харчове.

Припомня се обаче спадането на фискалния резерв до под 6% от БВП в началото на годината спрямо 12% в предкризисната 2008 г. Намалението обаче не се приема като стресов показател, който да налага понижаване на кредитния рейтинг. Според Fitch поддържането на резерви е необходимо поради факта, че България има малка,

отворена икономика, а валутата е фиксирана към еврото.

Плюс за България е способността ѝ да привлече външни заеми в случай на нужда и се дава за пример облигациите, които правителството емитира на международните пазари. От тяхното предлагане правителството получи 1.842 млрд. лв. и те вече са във фискалния резерв, като по последни прогнози на финансовия министър Симеон Дянков в края на юли той ще е в размер на 7 млрд. лв.

Агенцията очаква финансовата дисциплина в България да продължи независимо от изхода на изборите, които предстоят идното лято и сформират на ново правителство. Причината е, че повечето партии възприемат бюджетната дисциплина като ценност, а освен това България се е присъединила и към фискалния пакт на Европейския съюз, който също забранява прекомерни дефицити.

Слабости или реформи

Българската икономика обаче продължава да има структурни слабости, най-голямата от които е ниското равнище на brutния вътрешен продукт на човек от населението. За това се препоръчват реформи, които да понижат безработицата и да повишат качеството на трудовия пазар.

Сигнали за внимание

Негативните сигнали, за които рейтинговата агенция ще продължи да следи, са влошаване на кризата в еврозоната и неуправляемо излизане на Гърция от паричния съюз, което ще наложи и понижаване на българския кредитен рейтинг. Вътрешно-политическа и икономическа причина за понижаване на рейтинга пък може да е значително неизпълнение на бюджетните цели или продължаване на стагнацията, при която икономиката да расте слабо.

Обратно - напредък при структурните реформи може да доведе до повишаване на рейтинга в средносрочен план.

[Вестник Сега](#)

✓ БАН предлага курортите да не получават от европарите за селски райони

<http://www.segabg.com/article.php?id=608930>

Да има ново групиране на общините, които се финансират по програмата за селските райони, като курортите и някои по-малки градове да не могат да получават пари оттам. Така евросредствата ще се разпределят по-ефективно - на по-малко общини, които имат по-голяма нужда. Това предлагат от Българската академия на науките, които са направили доклад по поръчка на регионалното министерство. Идеите ще се използват за разработването на европейските програми за следващия програмен период 2014-2020 г.

В момента селските общини са 231 и са определени според броя жители - няма населени места с жители над 30 000. Този критерий е запазен още от предприєдинителната програма "Сапард", чието продължение е програмата за развитие на селските райони. Икономистите от БАН предлагат общините по програмата да се съкратят от 231 на 188. От списъка трябва да отпаднат градовете със силно развита промишленост и туризъм, тези, които разработват интегрирани планове за градско възстановяване и развитие, и финансиращите се по ОП "Регионално развитие". Ако идеята се възприеме, от европари ще бъдат отрязани Банско, Балчик, Каварна, Царево, Челопеч, Пирдоп, Козлодуй, Раднево и Гълъбово; Гоце Делчев, Велинград, Петрич, Панагюрище, Карлово и Лом, както и Несебър, Приморско, Созопол, Бяла, Божурище, Поморие, Девня, Аксаково, Елин Пелин, Белослав, Костинброд, Суворово, Аврен, Марица, Ботевград, Долна баня, Кричим и Перущица.

В следващия програмен период общините ще се фокусират върху изграждане на регионални депа за битови отпадъци и заводи за рециклиране, подобряване на транспортната инфраструктура - строителство на пътища, железопътни тунели, трасета и мостове. Това означава разработване на проекти за изграждане на ВиК системи, реконструкция на уличната и общинската пътна мрежа, свързване на общинския център с останалите населени места, подобряване на градската среда и развитие на туризма, обясни Стефан Иванов от Института за икономически изследвания на БАН. Икономистите са стигнали до извода, че от 2007 г. досега най-много проекти са реализирани в средните по размер общини, а не в големите, както може да се очаква, което означава, че административният капацитет и активността на хората са решаващи за степента на усвояване на европейската помощ.

Програмата за развитие на селските райони обхваща три тематични области, свързани с конкурентоспособността на селскостопанското производство и горския сектор, околната среда и качеството на живот в селските райони.

[Вестник Монитор](#)

✓ Накъде върви аграрната политика

<http://www.monitor.bg/article?id=346905>

Как ще изглеждат селяните на бъдещето, предстои ли завой в аграрната политика на ЕС? Дали в бъдеще субсидиите за селското стопанство ще се обвържат със строги екологични изисквания или всичко ще си остане по старому?

Точно 40 на сто от парите на Евросъюза са предназначени за селското стопанство, като тези 50 милиарда са един вид добавка към доходите на селяните. В момента европейските правителства обсъждат общия си бюджет до 2020 година - и въпросните десетки милиарди са сред най-горещите теми. Защото става дума не само за субсидии, а за аграрна, социална, икономическа и екологична политика.

В областта на селскостопанската политика интеграцията на Евросъюза е стигнала особено далеч, т.е. националните държави вече имат твърде малко правомощия. А еврокомисарят по селското стопанство Дачиан Чолош иска да използва възможността за реформи,

насочени най-вече към защитата на природата

Той се кълне в устойчивото „зелено“ развитие и вярва, че европейците ще направят съответния завой в аграрната политика.

Накратко - Чолош настоява в бъдеще селскостопанските субсидии да се обвързват със строги екологични изисквания. Плановите му предвиждат седем процента от култивираните площи да бъдат освободени от неекологичния натиск на понякога прекалено интензивното земеделие. Еврокомисарят вижда селяните на бъдещето да засаждат живи плетове и да създават изкуствени езера, така че естествената вегетация и животните да се завърнат по изтощените земи. Германската министърка на земеделието Илзе Айгнер не споделя тези визии. Тя подчертава, че в Германия потреблението нараства и страната не може да си позволи да „замразява“ селскостопански земи. Плановите на Чолош навярно ще попаднат и под ударите на повсеместните икономии, защото *ако парите за селско стопанство бъдат орязани*

това най-вероятно ще стане именно за сметка на природата, а не на помощите за селяните.

Разпределението на помощите между отделните страни в Евросъюза също е източник на напрежение. Навремето изкупните цени на някои продукти бяха гарантирани от Европейския съюз – и така възникнаха прочутите „морета от мляко“ и „планини от масло“, които отчасти отидоха на боклука, за да се запазят цените. Днес селяните получават директни помощи за обработваемите площи, а не за произведените количества.

От този регламент най-много печелят големите държави с традиционно развито селско стопанство като Франция и Испания. А новоприетите източноевропейски страни настояват за равноправно третиране - защото за една и съща площ полският селянин съвсем не получава същите пари като френския си колега. Облагодетелстваните се защитават с твърдението, че и цените във Франция са по-високи от полските. Но в момента така или иначе няма признаци, че селските стопани от „новите“ страни ще започнат да получават толкова, колкото взимат другите.

Ако изобщо някога субсидиите се уеднаквят,

това ще стане на по-ниското, а не на по-високото ниво, смятат наблюдателите. Още повече че много държави-членки на Европейския съюз, в които селското стопанство не играе такава роля – като Великобритания например, смятат субсидиите за същинско разхищение и непрекъснато искат съкращаването им.

Отвън нещата изглеждат много по-добре. Като „страничен наблюдател“ Организацията за икономическо сътрудничество и развитие оценява положително аграрната политика на Общността. От ОИСР напомнят, че само преди трийсетина години европейските селяни са получавали близо 40 процента от своите доходи благодарение на субсидиите, а днес този процент е паднал до 20. Същевременно препоръката е Евросъюзът да подпомага не доходите на селяните, а производителността на труда, рентабилността, устойчивото развитие и конкурентоспособността на селското стопанство. Защото за бранша настъпват златни времена, твърдят от ОИСР. Търсенето на храни в световен мащаб нараства с невероятни темпове и в това отношение европейците имат отлични шансове.